ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เรื่อง ลักษณะและวิธีการส่ง และลักษณะและปริมาณของข้อมูล ความถี่และวิธีการส่ง ซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดลักษณะและวิธีการส่ง และลักษณะและปริมาณของข้อมูล ความถึ่ และวิธีการส่งคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง ลักษณะ และวิธีการส่ง และลักษณะและปริมาณของข้อมูล ความถี่และวิธีการส่งซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความ เดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ พ.ศ. ๒๕๖๐"

ข้อ ๒ ้ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

"ข้อมูลคอมพิวเตอร์" หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดา ที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

"ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Address)" หมายความว่า (๑) ที่อยู่ปลายทาง (destination) ที่ใช้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) หรือ (๒) ที่อยู่ปลายทางบน อินเทอร์เน็ตที่ใช้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์ (IP Address of computer data) ซึ่งที่อยู่ดังกล่าวอาจ ประกอบด้วยชื่อผู้ใช้ (Username) ชื่อผู้รับข้อมูล (Recipient's name) หรือกล่องจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail box) ของผู้รับข้อมูลรวมถึงเบอร์โทรศัพท์หรือที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต (IP Address) ของผู้รับข้อมูลซึ่งที่อยู่ดังกล่าวสามารถอ้างอิงถึงชื่อโดเมน (Domain Name) ปลายทาง หรือที่อยู่ปลายทาง ของเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์ได้ ไม่ว่าที่อยู่ดังกล่าวนั้น จะปรากฏให้เห็นหรือไม่ก็ตาม

"ผู้รับข้อมูล" หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งข้อมูลประสงค์จะส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ให้และได้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็น สื่อกลางสำหรับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น "ผู้ส่งข้อมูล" หมายความว่า บุคคลที่มีเจตนาส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ในเบื้องต้นเพื่อประโยชน์ในทางการค้า ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขายสินค้าหรือบริการ การลงทุน หรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ รวมถึงผู้ให้บริการเว็บไซต์หรือผู้ให้บริการแอปพลิเคชั่น (Application) หรือ ผู้ให้บริการประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่โฆษณา หรือสนับสนุนการส่งข้อมูล หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่เป็นสื่อกลางสำหรับ การส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคล หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของรัฐ ไม่ว่าในการใด ๆ

"อิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กตรอน ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

- ข้อ ๔ การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่บุคคลอื่นในลักษณะ ดังต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นการส่งข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับข้อมูล
- (๑) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อติดต่อหรือเป็นหลักฐานในการทำ นิติกรรมสัญญา (transactional) ที่คู่สัญญาได้ตกลงกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หรือการส่งข้อมูลที่ผู้รับ ข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลส่งเพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเพื่อแสดงความสัมพันธ์หรือนิติสัมพันธ์ที่มีระหว่างกัน (relationship) ในทางกฎหมาย ได้แก่การกระทำที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้
- (ก) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อยืนยันการชำระหนี้ หรือการกระทำการใด ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำนิติกรรมในเชิงพาณิชย์ (commercial transaction) ซึ่งผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลได้ตกลงเข้าทำนิติกรรมสัญญาดังกล่าวแล้ว
- (ข) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อประกอบการใช้สิทธิ เรียกร้องในทางกฎหมายหรือชำระหนี้ทางกฎหมายหรือการส่งข้อมูลเพื่อเข้าทำนิติกรรมสัญญาตามแบบ หรือเงื่อนไขอื่นใดที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลได้ตกลงเข้าทำนิติกรรมดังกล่าวแล้ว
- (ค) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้คำรับรอง (warranty) เรียกคืนสินค้าหรือบริการ (recall) เนื่องจากความชำรุดบกพร่องหรือสินค้าไม่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม หรือความปลอดภัยหรือมาตรฐานของสินค้าและบริการ (safety) หรือข้อมูลที่เกี่ยวกับหลักประกันเกี่ยวกับ สินค้าหรือบริการ (security)
- (ง) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมข้อกำหนดเงื่อนไขเดิมในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ การบริการสมาชิก การลงทะเบียนเพื่อรับบริการ หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมความสัมพันธ์ในทางนิติกรรมสัญญาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ตามกฎหมาย

- (จ) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ที่เกิดจาก สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของหรือผลประโยชน์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูล ที่ตกลงกันแล้ว
- (ฉ) การส่งมอบสินค้าและบริการตามที่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลตกลงกันไว้ล่วงหน้า เช่น การเป็นสมาชิก หรือสมัครเป็นผู้ใช้บริการต่าง ๆ ที่ถูกกฎหมาย โดยผู้รับข้อมูลและผู้ส่งข้อมูลตกลงกันแล้ว
 - (ช) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยรัฐบาล รัฐสภา ศาล หรือหน่วยงานของรัฐใด ๆ ที่บังคับใช้กฎหมาย เพื่อแจ้งให้ทราบถึงข้อกำหนด กฎหมาย คำสั่ง หรือผลของนิติกรรมทางปกครองใด ๆ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรือเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ
- (๓) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์โดยสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน หรือองค์กรการกุศลที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์หรือเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ
- (๔) การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีลักษณะผิดกฎหมาย ไม่ละเมิด สิทธิส่วนบุคคล และไม่มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์
- ข้อ ๕ ในกรณีที่เป็นการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในเชิงพาณิชย์ นอกเหนือจากที่ระบุในข้อ ๔ ไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะดังต่อไปนี้ เมื่อได้รับความยินยอม จากผู้รับข้อมูลแล้วไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับข้อมูล
- (๑) ผู้ส่งข้อมูลต้องระบุข้อความดังต่อไปนี้ในข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่ส่งให้แก่ผู้รับข้อมูลแต่ละราย
- (ก) ระบุหรือแสดงสัญลักษณ์หรือรายละเอียดและวิธีการใด ๆ ที่ผู้รับข้อมูลสามารถ บอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพื่อปฏิเสธการตอบรับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (Opt-Out) จากผู้ส่งข้อมูลได้โดยง่าย
- (ข) วิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้รับข้อมูลจะใช้เพื่อแจ้งความประสงค์ในการบอกเลิก ปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับข้อมูล ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
- ๑) มาตรการทางเทคนิค (Technical measure) ใด ๆ ที่ให้ผู้รับข้อมูลสามารถ แจ้งกลับเพื่อบอกเลิก ปฏิเสธการรับข้อมูล หรือไม่ยอมรับข้อมูลที่ส่งไปยังผู้ส่งข้อมูลได้โดยง่าย อาทิ ต้องระบุจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) หรือหมายเลขโทรศัพท์ หรือหมายเลขโทรสาร หรือที่อยู่ที่ติดต่อได้ของผู้ส่งข้อมูลเพื่อส่งให้ผู้ส่งข้อมูลทำการระงับการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือ
- ๒) วิธีการใด ๆ ทางคอมพิวเตอร์ที่มีการระบุยูอาร์แอล (URL) แบบฟอร์ม หรือคำสั่งทางคอมพิวเตอร์ใด ๆ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถทำคำสั่งปฏิเสธการตอบรับข้อมูล ดังกล่าวหรือยกเลิกการเป็นสมาชิก (unsubscribe) ได้โดยเร็ว

- (๒) หลังจากที่ผู้ส่งข้อมูลได้รับคำสั่งยกเลิก บอกเลิก หรือปฏิเสธการตอบรับข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือยกเลิกการเป็นสมาชิกหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากผู้รับข้อมูลแล้ว ผู้ส่งข้อมูลต้องดำเนินการ ยกเลิกการส่งข้อมูลไปยังผู้รับโดยทันที ทั้งนี้ หากมีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถยกเลิกได้ทันที ผู้ส่งข้อมูล ต้องทำการยกเลิกการส่งข้อมูลโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ ได้รับคำสั่งจากผู้รับข้อมูล
- (๓) ในการระบุวิธีการหรือแบบฟอร์มเพื่อบอกเลิก ยกเลิก หรือปฏิเสธการรับข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวนั้น ผู้ส่งข้อมูลหรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งข้อมูล ห้ามดำเนินการ ดังต่อไปนี้
 - (ก) เรียกร้องให้ผู้รับข้อมูลชำระเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ เป็นการตอบแทน (pay a fee)
- (ข) ขอข้อมูลจากผู้รับข้อมูลเพิ่มเติม เว้นแต่เป็นการขอข้อมูลเพื่อประกอบการยกเลิก การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว
- (ค) ดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติมเพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ เช่น ให้ดำเนินการกดปุ่มคำสั่ง (click) เพื่อประโยชน์ใด ๆ ในทางธุรกิจ หรือเข้าสู่เว็บไซต์ หรือช่องทางอื่นใดของผู้ให้บริการหรือ ขายสินค้าหรือบริการเพิ่มเติม
- (๔) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลส่งคำสั่งบอกเลิกยกเลิกหรือปฏิเสธการรับข้อมูลไปยังผู้ส่งข้อมูลแล้ว ปรากฏว่าผู้ส่งข้อมูลยังฝ่าฝืนและส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมอีก ให้ผู้รับข้อมูลส่งคำสั่งบอกเลิก ยกเลิก หรือปฏิเสธการรับข้อมูลไปยังผู้ส่งข้อมูลอีกครั้งโดยการส่งหนังสือ บอกกล่าวทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการใด ๆ ที่ยืนยันได้ว่า ผู้ส่งได้รับคำสั่งดังกล่าวแล้ว หากปรากฏว่าผู้ส่งข้อมูลยังฝ่าฝืนและส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมอีก ให้ถือว่าผู้ส่งข้อมูลมีความผิดตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสองแสนบาท
- ข้อ ๖ ผู้ส่งข้อมูลที่เป็นผู้ให้บริการเว็บไซต์ ผู้ให้บริการแอปพลิเคชั่น หรือผู้ให้บริการ ประเภทสื่อสังคมออนไลน์ที่โฆษณาหรือสนับสนุนการส่งข้อมูลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องจัดให้มี มาตรการหรือช่องทางในการบอกเลิก ยกเลิกหรือปฏิเสธการรับข้อมูลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ข้างต้น แก่ผู้ใช้บริการเว็บไซต์ แอปพลิเคชั่น หรือสื่อสังคมออนไลน์ของตน ทั้งนี้ ผู้ให้บริการเว็บไซต์ ผู้ให้บริการแอปพลิเคชั่น หรือผู้ให้บริการประเภทสื่อสังคมออนไลน์จะต้องแจ้งรายละเอียดมาตรการ หรือช่องทางการบอกเลิก ยกเลิก หรือปฏิเสธการรับข้อมูลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ใช้บริการ และมาตรการหรือช่องทางดังกล่าวจะต้องเป็นมาตรการที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้โดยง่าย

ในกรณีที่ผู้ให้บริการเว็บไซต์ ผู้ให้บริการแอปพลิเคชั่น หรือผู้ให้บริการประเภทสื่อสังคม ออนไลน์ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๕ ให้ถือว่าผู้ให้บริการเว็บไซต์ ผู้ให้บริการแอปพลิเคชั่น หรือผู้ให้บริการ ประเภทสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวมีความรับผิดเช่นเดียวกับผู้ส่งข้อมูลตามมาตรา ๑๑ ข้อ ๗ ให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศนี้

ในการตีความและการวินิจฉัยปัญหา ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอาจตั้ง คณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมพิจารณาและดำเนินการ ให้เป็นไปตามประกาศนี้

> ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม